

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Cdo/99/2023
Identifikačné číslo spisu:	6713202803
Dátum vydania rozhodnutia:	30.04.2025
Meno a priezvisko:	Mgr. Dušan Čimo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:6713202803.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne V. Č., narodenej X. N.V. XXXX, R. XX, R., zastúpenej advokátom JUDr. Jozefom Školníkom, Mierová 1, Veľký Krtíš, proti žalovanému 1/ V. F., narodenému X. V. XXXX, Y. R. XX, Y. R., zastúpenému advokátom JUDr. Jánom Krnáčom, Nám. SNP č. 70/36, Zvolen a žalovanej 2/ V. F. M., W., narodenej XX. P. XXXX, B. XXXX/XX, A. A., za účasti intervenienta na strane žalovaných Komunálnej poisťovne, a.s. Vienna Insurance Group, IČO: 31 595 545, Štefánikova 17, Bratislava, zastúpenej advokátskou kanceláriou Advokátska kancelária Miroslav Maďar, s.r.o., IČO: 36 868 299, Horná 26, Banská Bystrica, o náhradu škody na zdraví, vedenom na Okresnom súde Zvolen pod sp. zn. 14C/28/2013, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 23. júna 2022 sp. zn. 11Co/7/2021, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobkyňa je povinná zaplatiť žalovanému 1/ náhradu trov dovolacieho konania vo výške určenej súdom prvej inštancie.

Žalovanej 2/ a intervenientovi nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Zvolen (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 2. júla 2020 č. k. 14C/28/2013-915 zamietol žalobu, ktorou si žalobkyňa uplatňovala nárok na náhradu škody na zdraví a uložil jej povinnosť zaplatiť žalovaným 1/ a 2/ a intervenientovi náhradu trov konania v rozsahu 100 %, znalcom V. Q. F. T., W. a V. Q. M. znalečné v rozsahu 100 % a štátu náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie právne odôvodnil ustanoveniami § 420 ods. 1, § 427 ods. 1 a 2, § 100 ods. 1 a § 106 ods. 1 a 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“), ustanoveniami § 4 ods. 1, § 4 ods. 2, § 15 ods. 1 a § 15 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o PZP“), § 5 ods. 5, § 10 ods. 1, 4 a 7 zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 273/1994

Z. z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon č. 437/2004 Z. z.“). Vécne súd odôvodnil rozhodnutie tým, že žalovaný 1/ spôsobil 28. mája 2005 dopravnú nehodu, pri ktorej bola žalovanej spôsobená škoda na zdraví. V čase dopravnej nehody bol žalovaný 1/ vlastníkom motorového vozidla, ktorým bola spôsobená škoda, a ktoré kúpil od žalovanej 2/ zmluvou z 27. mája 2005. Žalovaný 1/ bol v čase dopravnej nehody vlastníkom motorového vozidla a aj jeho prevádzateľom, čím bola daná jeho pasívna vecná legitimácia v spore. Naopak pasívne vecne legitimovanou v spore nebola žalovaná 2/, pretože nebola účastníčkou dopravnej nehody a v čase dopravnej nehody nebola vlastníčkou ani prevádzateľkou motorového vozidla, ktorým bola spôsobená škoda. Zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla žalovaného 1/ bola poistená u intervenienta.

2. Súd prvej inštancie na námietku intervenienta a žalovaných posudzoval ako zásadnú spornú otázku, či právo žalobkyne na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia (ďalej aj „SSU“) je premlčané. Podľa súdu prvej inštancie sa žalobkyňa už 3. septembra 2008 dozvedela o vzniknutej škode za SSU v rozsahu 2 505 bodov, keď jej bol na hlavnom pojednávaní v trestnej veci Okresného súdu Zvolen vedenej proti žalovanému 1/ pre prečin usmrtenia pod sp. zn. 3T/73/2008 doručený znalecký posudok V. W. E. o rozsahu SSU a jeho hodnotení na 2 505 bodov a najneskôr sa o škode v rozsahu 2 505 bodov dozvedela 9. decembra 2008, keď si ju uplatnila v adhéznom konaní, spolu s jeho mimoriadnym zvýšením o 50 %. Premlčacia doba u žalobkyne v priebehu trestného konania neplynula a pokračovala od 26. januára 2010, kedy uvedené trestné konanie skončilo. Žalobkyňa nepokračovala v uplatnení nároku na súde v občianskom súdnom konaní do 26. januára 2012, žalobu o náhradu škody za SSU podala na súd 27. februára 2013. Jej právo na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v uvedenom rozsahu bolo premlčané uplynutím 2-ročnej subjektívnej premlčacej doby podľa ustanovenia § 106 ods. 1 OZ.

3. Súd prvej inštancie sa zaoberal otázkou premlčania aj s ohľadom na zmenu žaloby z 20. decembra 2013, ktorou si žalobkyňa uplatnila vyšší nárok na odškodnenie SSU s poukazom na nový znalecký posudok č. 28/2013 V. T. T. zo 16. decembra 2013, ktorý položku č. 255 zvýšil o 600 bodov a položku č. 304b (pôvodne nesprávne označenú ako č. 325d) o 195 bodov, a žiadala priznať jej aj zvýšenie SSU podľa ustanovenia § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z. z. o 50 % z dôvodu, že jej bola priznaná invalidita, teda o 397,5 bodu, spolu o 1 192,5 bodov. Žalovaní a intervient sa bránili tým, že V. T. nie je znalcom z príslušného odboru na bodové ohodnotenie položky č. 255, a preto, že z posudku nevyplyva, kedy došlo k ustáleniu zdravotného stavu žalobkyne z hľadiska hodnotenia následkov poškodenia zdravia, ktorý vývoj sa pri pôvodnom hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia nepredpokladal. V. T. na tieto námietky reagoval tak, že zdravotný stav žalobkyne možno ustáliť ku dňu vyjadrenia jej ošetrojúceho lekára o zhoršení jej zdravotného stavu a odvolal sa na lekársky nález ošetrojúceho neurológa z 28. novembra 2013 a ošetrojúcej psychiatričky z 10. decembra 2013.

4. Súd prvej inštancie k uvedenému nariadil znalecké dokazovanie znalcom z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie chirurgia - neurochirurgia V. Q. F. T., W., ktorý k položke č. 324b - obmedzenie pohyblivosti krčnej chrbtice ľahkého stupňa s koreňovým dráždením vľavo uviedol, že táto položka bola v posudkoch V. E. nesprávne označená ako položka č. 325d. U položky č. 324b znalec prijal záver, že došlo k vývoju preukázaných degeneratívnych zmien v krčnej chrbtici, v čase prvého posudku V. E. bolo započítanie tejto položky odborne neoprávnené a formálne chybne, keď tento znalec použil položku č. 325d, pričom mala byť použitá v tom čase položka č. 304a - poúrazové obmedzenie hybnosti chrbtice ľahké, v hodnote položky v rozmedzí od 100 do 190 bodov. U tohto poškodenia zdravia použil položku č. 304b s prihliadnutím na frekvenciu ťažkostí a predpoklad zhoršovania sa stavu pri celkovej svalovej slabosti; hodnotu tejto položky určil v 3/4-inách pásma 244 bodmi. Nevyslovil však záver, že došlo k takému zhoršeniu zdravotného stavu žalobkyne, ktorý je uvádzaný v tejto položke, že by bolo možné vychádzať z bodového hodnotenia položky pod č. 304d, ako to ustálil V. T.. U položky č. 304b je bodové rozmedzie ohodnotenia od 130 do 325 bodov; ide o poúrazové obmedzenie hybnosti chrbtice ľahké s príznakmi koreňového dráždenia. K položke č. 304b uviedol, že tu má spoluúčasť aj ťažká porucha výživy žalobkyne so svalovou slabosťou, ktorá však vznikla ako dôsledok úrazu, ku ktorému došlo 25. augusta 2005. K tejto položke znalec konštatoval, že za moment ustálenia zdravotného stavu

žalobkyne možno považovať 22. september 2016, kedy znalec vykonal objektívne vyšetrenie žalobkyne, čím bol vykonaný dôkaz následkov úrazu žalobkyne z 25. augusta 2005, ktorých vývoj na krčnej chrbtici nebol objektívne preukázaný v čase vypracovania pôvodného posudku o SSU.

5. Aj po vykovaní dokazovania znaleckým posudkom V. Q. F. T., W. zostalo vo veci sporné odškodnenie za položku č. 255 - vážne duševné poruchy vzniknuté pôsobením otrasných zážitkov alebo iných nepriaznivých psychologických činiteľov - poranenie mozgu. V. E. za toto poškodenie zdravia stanovil náhradu spolu na 2 000 bodov, základ 1 300 bodov a zvýšenie podľa ustanovenia § 10 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z. z. o 700 bodov. Žalobkyni intervent poskytol náhradu za 1 000 bodov. Pri hodnotení následkov, ktorých vývoj sa pri pôvodnom hodnotení SSU nepredpokladal, žiadala žalobkyňa vychádzať zo znaleckého posudku V. T. č. 28/2013 zo 16. decembra 2013. Tento sa však vzhľadom na skutočnosť, že nie je znalcom z príslušného odboru a odvetvia, odvolával na kontrolné psychiatrické vyšetrenia žalobkyne z 10. decembra 2013 vykonané jej ošetrojúcou lekárkou V. J. V., z ktorého vyplýva prehodnotenie následkov zdravotného stavu žalobkyne a zvýšenie bodov za zdravotný stav uvádzaný v položke č. 255 o 600 bodov s tým, že žalobkyňa žiadala priznať aj 50 % zvýšenie u tejto položky. Súd prvej inštancie k tomuto zdôraznil, že nárok na odškodnenie za 1 000 bodov a navýšenie o 50 % u tejto položky podľa pôvodných lekárskeho posudkov V. E. nepriznal pre premĺčanie nároku. Na námietku žalobkyne, že z posudku V. T. nevyplýva kedy sa zdravotný stav žalobkyne po nehode ustálil, bolo na návrh žalobkyne nariadené dokazovanie znalcom z odboru zdravotníctvo a farmácia, z odvetvia psychiatria a sexuológia V. Q. M., ktorý podal 9. augusta 2019 znalecký posudok č. 85/2019, v ktorom zdravotný stav žalobkyne vyhodnotil ako recidivujúcu depresívnu poruchu ťažkého stupňa, ktorá vznikla následkom dopravnej nehody 28. mája 2005, a že došlo k rozvoju recidivujúcej depresívnej poruchy ťažkého stupňa, ktorej počiatky možno datovať k 28. máju 2005. Porucha žalobkyne má recidivujúci charakter, chronifikovala a viedla k jej invalidizácii, je liečbou ťažko ovplyvniteľná a úplné vyliečenie je veľmi málo pravdepodobné. Znalec uviedol, že od vypracovania znaleckého posudku a jeho doplnenia V. W. E. došlo k opakovanému zhoršeniu psychického stavu žalobkyne, ktoré viedlo k následným psychiatrickým hospitalizáciám v Psychiatrickej klinike K., na psychiatrickom oddelení v T. B., čo ho viedlo k zmene ohodnotenia položky č. 255. Znalec uviedol, že bodové ohodnotenie zhoršenia následkov u tejto položky sa nezmenilo od posudku V. T. zo 16. decembra 2013. Odporúčal vychádzať u tejto položky z 2 600 bodov, teda zvýšenie o 600 bodov oproti znaleckému posudku V. E.. Pokiaľ ide o ustálenie zdravotného stavu žalobkyne, mal za to, že je to obdobie od poslednej hospitalizácie žalobkyne na psychiatrickom oddelení nemocnice T. B. v marci 2018. Znalec pritom nezistil, že by žalobkyňa mala pred dopravnou nehodou psychické problémy. K hospitalizácii žalobkyne uviedol, že aj keď bola hospitalizovaná v marci 2018, vývoj ochorenia nevyklučuje, že môže dôjsť v budúcnosti k ďalšej hospitalizácii na psychiatrii. Dospel k záveru, že k ustáleniu psychického zdravotného stavu žalobkyne z hľadiska zhoršenia následkov tejto položky došlo po poslednej hospitalizácii žalobkyne v marci 2018 a nevidel dôvod na ďalšie zvýšenie bodového ohodnotenia stanoveného v roku 2013.

6. Pri zisťovaní toho, kedy došlo k ustáleniu zdravotného stavu žalobkyne súd prvej inštancie vypočul psychiatricku V. J. V. Z jej výpovede zistil, že pre stanovenie bodov podľa položky č. 255 možno vychádzať z toho, že zdravotný stav žalobkyne sa ustálil po jej hospitalizácii v roku 2010, a to k 30. novembru 2010, kedy ona ukončila hospitalizáciu na Psychiatrickej klinike v K.. Na túto medicínsku otázku odpovedala súdu ošetrojúca psychiatricka žalobkyne, ktorá poznala zdravotný stav žalobkyne od januára 2006, bola v súlade aj s tým, že v decembri 2013 pri kontrolnom vyšetrení zvýšila bodové hodnotenie pri položke č. 255 pre zhoršenie následkov nehody na zdravotnom stave žalobkyne, ktorých vývoj sa pri pôvodnom hodnotení nepredpokladal o 600 bodov. Znalec V. M. vychádzal pri posudzovaní z tohto ohodnotenia a po hospitalizácii v marci 2018 nezistil dôvody pre zvýšenie bodového ohodnotenia SSU kvôli stavu uvádzanému v položke č. 255. Vzhľadom na výsledky vykonaného dokazovania súd prvej inštancie aj vo vzťahu k položke č. 255 bodového hodnotenia vyvodil, že žalobkyňa právo na náhradu škody za SSU neuplatnila na súde v 2-ročnej subjektívnej premĺčacej dobe. Žalobu doručila súdu 20. decembra 2013, o subjekte zodpovednom za škodu a o výške škody sa dozvedela najneskôr 30. novembra 2010, kedy bola ukončená jej hospitalizácia v roku 2010 a kedy bol ustálený jej zdravotný stav a 2-ročná subjektívna premĺčacia doba márne uplynula 30. novembra 2012. Vzhľadom k tomu, že žalovaný a intervenient na strane žalovaných úspešne vzniesli námietku premĺčania

i tohto práva vo vzťahu k položke č. 255, súd uplatnené právo žalobkyni priznať nemohol, žalobu z tohto dôvodu v celom rozsahu zamietol s tým, že ostatné námietky strán sporu nevyhodnocoval, keďže by to bolo nadbytočné a z dôkazov hodnotil len tie, ktoré mali význam pre právne posúdenie veci.

7. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „odvolací súd“ a spolu so súdom prvej inštancie len „nižšie súdy“) na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 23. júna 2022 sp. zn. 11Co/7/2021 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalovaným a intervenientovi na strane žalovaných priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Potvrdenie rozsudku súdu prvej inštancie odôvodnil jeho vecnou správnosťou a v celom rozsahu sa stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 1 a ods. 2 CSP). Konštatoval, že napriek právnej a skutkovej zložitosti veci je rozhodnutie súdu prvej inštancie zrozumiteľné, súd prvej inštancie sa vysporiadal so všetkými skutkovými a právnymi otázkami podstatnými pre komplexné posúdenie veci a rozhodnutie o uplatnenom nároku. Súd prvej inštancie sa v odôvodnení rozhodnutia vysporiadal aj so všetkými relevantnými odvolacími námietkami odvolateľky.

8. Podľa odvolacieho súdu, súd prvej inštancie pri rozhodovaní o námietke premlčania vznesenej žalovanými dospel k správne mu záveru, že žalobkyňa sa o subjekte zodpovednom za škodu dozvedela dňom doručenia obžaloby v trestnej veci (21. mája 2008) a o škode spočívajúcej v sťažení spoločenského uplatnenia podľa posudku V. E. sa dozvedela najneskôr 9. decembra 2008 (kedy si v adhéznom konaní uplatnila nárok na náhradu škody podľa tohto posudku). Súd prvej inštancie správne prihliadol na to, že počas trestného konania premlčacia doba neplynula a pokračovala po skončení trestného stíhania, ktoré právoplatne skončilo 26. januára 2010. Ak na základe takéhoto ustálenia okresný súd konštatoval, že právo žalobkyne (vyplývajúce z posudku V. E.) sa premlčalo 26. januára 2010, jeho závery nie sú výsledkom nesprávneho právneho posúdenia; už 9. decembra 2008 mala žalobkyňa vedomosť o oboch predpokladoch pre uplatnenie nároku, a to o škode a o tom, kto za škodu zodpovedá.

9. Podľa odvolacieho súdu je premlčaný aj nárok na odškodnenie za SSU podľa posudku V. T. V prípade zistenia nových následkov škodovej udalosti na zdraví, ktorých vývoj sa pri pôvodnom hodnotení SSU nepredpokladal, plyní nová doba pre uplatnenie odškodnenia za tieto (nové) následky. Rozhodujúcim momentom pre stanovenie začiatku plynutia premlčacej doby nie je vypracovanie lekárskeho posudku o sťažení spoločenského uplatnenia alebo znaleckého posudku, prípadne ich doručenie poškodenej, ale moment, keď bol zdravotný stav poškodenej ustálený v takom rozsahu, že bolo možné vykonať nové hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia. Súd prvej inštancie považoval za začiatok premlčacej doby pre uplatnenie SSU podľa posudku V. T. 30. november 2010, kedy žalobkyňa ukončila hospitalizáciu na psychiatrickej klinike a odkedy sa jej zdravotný stav nezmenil. Ak žalobkyňa navrhla pripustiť zmenu žaloby v súvislosti s novými následkami, ktorých vývoj sa pri pôvodnom hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia nepredpokladal až 17. decembra 2013, tento nárok uplatnila po uplynutí dvojročnej subjektívnej premlčacej doby.

10. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia ďalej uviedol, že neobstojí tvrdenie žalobkyne, že súd prvej inštancie nebral do úvahy opakované vypracovanie bodového hodnotenia V. E. a je sporné počítanie subjektívnej premlčacej doby vo vzťahu k jeho posudkom a záver o vedomosti žalobkyne o výške uplatňovanej škody. V tejto súvislosti poukázal na ustanovenie § 8 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z. z. (lekársky posudok sa vydáva, len čo zdravotný stav poškodeného možno považovať za ustálený; ak ide o sťaženie spoločenského uplatnenia, spravidla až po uplynutí jedného roka od poškodenia na zdraví) a zároveň na skutočnosť, že v čase vypracovania posudku a jeho doplnku (10. júna 2007 a 25. augusta 2008) zdravotný stav žalobkyne musel byť natoľko ustálený, že bolo možné vykonať bodové ohodnotenie jej sťaženia spoločenského uplatnenia. Podľa odvolacieho súdu bolo podstatné, že žalobkyňa sa dozvedela o výške škody, ktorá jej bola spôsobená sťažením spoločenského uplatnenia dorúčením znaleckých posudkov a 9. decembra 2008 si takýto nárok uplatnila v adhéznom konaní, čo bolo významné pre plynutie premlčacej doby, ktorá zažala plynúť až po právoplatnom skončení trestného konania; ak si žalobkyňa svoje nároky na náhradu za SSU uplatnila žalobou na súde až 27. februára 2013, uplatnila ich po viac ako dvoch rokoch od dňa, kedy sa dozvedela o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá.

11. Časť uplatnených nárokov bola žalobkyni intervenientom na strane žalovaných vyplatená. Predpoklady pre 50 %-né zvýšenia náhrady za SSU (§ 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z. z.) podľa posudkov V. E. v časti, ktoré zostali po ich čiastočnej úhrade intervenientom, boli splnené pred tým, ako bolo právoplatne skončené trestné konanie vedené proti žalovanému 1/; z tvrdení žalobkyne vyplýva, že invalidný dôchodok pre zranenia a ochorenia, ktoré jej boli spôsobené pri dopravnej nehode jej bol priznaný rozhodnutím Sociálnej poisťovne z 28. júna 2006.

12. K spochybneniu záverov súdu prvej inštancie tým, že V. E. uviedol v posudku v bodovom hodnotení zdravotného stavu namiesto položky č. 304b položku č. 325d, odvolací súd uviedol, že uvedenie tejto položky v posudku neznamena, že žalobkyňa za sťaženie spoločenského uplatnenia v tomto konkrétnom následku odškodnená nebola; najmä ak z jej vyjadrení a obsahu spisu vyplýva, že intervenientom bola odškodnená podľa pôvodného posudku V. E. z 10. júna 2007, a teda za položku č. 325d bolo znalcom ohodnotený vyššie odškodnenie ako by žalobkyni patrilo podľa položky č. 304b, ktorá mala byť správne použitá.

13. Pokiaľ ďalej odvolateľka tvrdila, že súd prvej inštancie nesprávne vychádzal zo záverov vyplývajúcich z výsluchu V. V. a neprihliadal na závery posudkov V. T. a V. M., odvolací súd zdôraznil, že podstatnou otázkou, na ktorú bolo potrebné dať vzhľadom na vznesenú námietku premĺčania odpoveď bolo, kedy začala plynúť premĺčacia doba aj pre následky, ktoré sa v pôvodnom bodovom hodnotení nepredpokladali, a teda vzhľadom k vyššie uvedenému, kedy bol zdravotný stav poškodenej (aj po jeho zhoršení) ustálený v takom rozsahu, že bolo možné vykonať nové hodnotenie SSU. Keďže dokazovanie znaleckými posudkami a výsluchmi znalcov jasnú odpoveď na túto otázku nedalo, nebolo ďalšie dokazovanie (výsluchom V. V.) postupom nesprávnym. Obidvaja znalci pri bodovom hodnotení vychádzali z lekárskeho nálezu V. V. z 10. decembra 2013. Ani tento lekársky nález, resp. dátum jeho vydania, však nie je rozhodujúcim pre stanovenie momentu, kedy bol zdravotný stav poškodenej ustálený, pre účely stanovenia začiatku plynutia premĺčacej doby. Rozhodujúcim je moment, kedy bolo možné považovať za ustálený aj taký zdravotný stav, ktorý v čase pôvodného bodového hodnotenia V. E. nebolo možné predpokladať. Ak potom súd prvej inštancie vychádzal z tvrdenia ošetrojúcej lekárky, že k ustáleniu zdravotného stavu došlo po hospitalizácii žalobkyne v roku 2010, nerozhodol na základe nesprávne zisteného skutkového stavu a ani jeho závery nie sú výsledkom nesprávneho právneho posúdenia.

14. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie, ktoré odôvodnila ustanovením § 421 CSP a navrhla, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu a súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Zároveň žiadala odložiť vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia. V dovolaní po rozsiahlom teoretickom rozbere inštitútu premĺčania, namietala jeho nesprávne právne posúdenie súdmi v prejednávanej veci, pričom poukazovala na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky (ďalej len „NS ČR“) z 29. júla 1983 sp. zn. 1Cz 23/1983, Rc 9/1986, podľa ktorého, ak dôjde neskôr k zhoršeniu už ustáleného zdravotného stavu, má sa takýto čiastkový nárok z hľadiska premĺčania posudzovať samostatne, a že o škodu spočívajúcej v SSU sa poškodený dozvie v dobe, kedy možno objektívne vykonať ohodnotenie bolestného a SSU, pretože až vtedy má poškodený k dispozícii skutkové okolnosti, z ktorých možno škodu zistiť. Podľa dovolateľky sa v otázke premĺčania bolestného považuje za podstatný právny názor uvedený v rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) z 28. júna 2001 sp. zn. M Cdo 37/2000, R 68/2003, v odôvodnení ktorého sa uvádza „Za deň zistenia bolesti nemožno bez ďalšieho považovať deň ukončenia práceneschopnosti poškodeného, ani deň vyhotovenia posudku o bolestnom, ale okamih (deň) ustálenia zdravotného stavu poškodeného (v zmysle ust. § 9 ods. 1 vyhl. č. 32/1965 Zb.)“.

15. Dovolateľka mala za nesporné, že pôvodná žaloba podaná na prvostupňový súd 27. februára 2013, vychádzala z nálezu neurológa V. V. A., ktorý odôvodňoval svoje závery vývojom takeého stupňa SSU u dovolateľky, ktorý sa nepredpokladal. Z predmetného nálezu vychádzal potom znalec V. T. T., ktorý stanovil bodové ohodnotenie rozsahu škody na zdraví dovolateľky. Poukázala na to, že špecialista

neuroológ V. V. A. v konaní pred súdom prvej inštancie vypočutý nebol napriek tomu, že jeho výpoveď bola nesporne dôležitým dôkazom pre zistenie, kedy sa dozvedela o škode na zdraví, podľa čoho judikátúra vychádza pri zisťovaní ustálenia zdravotného stavu poškodeného. Uvedené platí napriek tomu, že tento právny názor nebol výslovne formulovaný v právnych vetách dvoch základných judikátov, ale v ich odôvodneniach, čo však neskoršej rozhodovacej praxi nebránilo, aby konštatovaný právny názor prijala a ďalej nekriticky aplikovala.

16. Vo vyjadrení k dovolaniu žalovaný 1/ uviedol, že dovolanie je značne nejasné a nezrozumiteľné a vzhľadom na odkaz na ustanovenia § 419, § 421 ods. 1 a § 432 ods. 1 CSP vyjadruje pochybnosť o prípustnosti dovolania, a preto ho navrhuje odmietnuť a priznať mu náhradu trov dovolacieho konania. Z obsahu dovolania podľa neho nie je zjavné, akú právnu otázku má dovolateľka v dovolaní na mysli. Uviedol, že nebol daný dôvod na vykonanie výsluchu V. A. preto, že takýto návrh nebol pred súdom prvej inštancie podaný.

17. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana, v ktorej neprospech bolo napádané rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), za splnenia podmienky stanovenej § 429 ods. 2 písm. a) CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 443, časť vety pred bodkočiarkou, CSP) dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne je potrebné odmietnuť.

18. Podľa ustanovenia § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

19. Dovolateľka prípustnosť podaného dovolania uplatňovala podľa § 421 ods. 1 CSP, bez formálneho a obsahového vymedzenia konkrétneho dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP (pri riešení právnej otázky sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu), podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP (rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá by v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená) alebo § 421 ods. 1 písm. c) CSP (rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne).

20. K prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP dovolací súd tak skúmal, či žalobkyňa v dovolaní formulovala právnu otázku, na vyriešení ktorej spočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (riešenie, ktorej viedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), či vymedzila jej podstatu a uviedla súvisiace právne úvahy spolu s dôvodmi, pre ktoré považuje právne riešenia odvolacieho súdu za nesprávne. Dovolaciemu súdu len s obsahom rozhodnutia odvolacieho súdu korešpondujúce označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľky odvolací súd riešil nesprávne, umožňuje posúdiť, či ide skutočne o otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a či bol naplnený niektorý z dovolacích dôvodov stanovených § 421 ods. 1 písm. a), písm. b) alebo písm. c) CSP.

21. Otázka relevantná v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 CSP má byť procesnou stranou nastolená v dovolaní jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom. Relevanciu podľa citovaného ustanovenia má len právna (nie skutková) otázka, na ktorej spočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu. Musí ísť pritom o takú právnu otázku, ktorá bola podľa názoru dovolateľky odvolacím súdom vyriešená nesprávne (§ 433 a § 432 ods. 2 CSP), a pri ktorej s prihliadnutím na individuálne okolnosti prípadu súčasne platí, že ak by bola vyriešená správne, sudy by nevyhnutne rozhodli inak, pre dovolateľa priaznivejším spôsobom.

22. Najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach konštantne uvádza, že právnym posúdením veci je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval, alebo ak zo

správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Z uvedeného vyplýva rozsah, ale aj obsah dôvodov, ktoré musí dovolateľ uplatniť. Dovolací dôvod preto dovolateľ musí vymedziť tak, že uvedie ktoré právne posúdenie veci pokladá za nesprávne a uvedie v čom spočíva nesprávnosť práve tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

23. V prípade dovolania, ktorého prípustnosť je vyvodzovaná z ustanovenia § 421 ods. 1 CSP a dôvodnosť vysvetľovaná nesprávnym právnym posúdením, má kľúčový význam to, či dovolanie obsahuje náležitú argumentáciu spochybňujúcu správnosť aplikácie niektorej právnej normy alebo správnosť jej interpretácie. Takáto argumentácia ale v danom prípade, napriek tomu, že sa dôkladne zaoberala teoretickými východiskami pre posudzovanie premlčania (osobitne práva na náhradu škody na zdraví), netvorí obsah dovolania žalobkyne. Dovolateľka v dovolaní vyjadrovala nespokojnosť s rozhodnutím odvolacieho súdu založenom na závere o premlčaní uplatneného práva. Poukázala na niektoré rozhodnutia odvolacieho súdu, avšak týmito rozhodnutiami len vo všeobecnej rovine uvádzala judikatúru týkajúca sa premlčania, bez toho aby uviedla, v čom je riešenie otázky premlčania odvolacím súdom v danej veci nesprávne. Samotný kontext, v akom dovolateľka uplatňovala dovolací dôvod podľa ustanovenia § 421 CSP, svedčí o snahe vyvolať procesne neprípustný dovolací prieskum, keď namietala aj nesprávne hodnotenie dôkazov, čím implicitne vytýkala nedostatok či nesprávnosť skutkových podkladov pre súdmi vyvedený právny záver.

24. K spôsobu odôvodnenia prípustnosti dovolania dovolateľkou, najvyšší súd uvádza, že rozhodnutiu všeobecného súdu v civilnom sporovom konaní spravidla predchádza riešenie celého radu procesnoprávných a hmotnoprávných otázok s rôznym významom pre rozhodnutie. Na podklade ich postupného riešenia civilný súd niektorým otázkam príznať relevanciu, iné z pohľadu významu pre rozhodnutie považuje za bezvýznamné. Právna otázka relevantná podľa § 421 ods. 1 CSP musí byť preto v dovolaní vymedzená jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom, ktorý dovolaciemu súdu umožňuje prijať záver o tom, konkrétne, o ktorú otázku dovolateľovi ide a či vo vzťahu k nej je daná prípustnosť (a v prípade prípustnosti aj dôvodnosť) dovolania, ktoré je mimoriadny opravný prostriedok, nie „ďalšie odvolanie“ (2Cdo/165/2017, 3Cdo/14/2017, 4Cdo/157/2017, 5Cdo/155/2016 a 8Cdo/67/2017). Dovolací súd nie je oprávnený v konaní o dovolaní zakladať svoje úvahy na domnienkach a predpokladoch o tom, ktorú otázku mal dovolateľ na mysli (§ 421 ods. 1 CSP). Sama polemika dovolateľa s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia a kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu niektorého problému, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v ustanovení § 421 ods. 1 CSP (3Cdo/28/2017, 4Cdo/95/2017, 7Cdo/140/2017, 8Cdo/50/2017 a 8Cdo/78/2017).

25. Dovolací súd je teda viazaný iba vymedzením takej právnej otázky, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré považuje dovolateľka za nesprávne. Dovolanie podané žalobkyňou však neobsahuje vymedzenie právnej otázky uvedeným spôsobom. Žalobkyňa kritizuje rozhodovanie odvolacieho súdu, vysvetľuje, v čom vidí nesprávnosť záverov, na ktorých odvolací súd založil svoje rozhodnutie o premlčaní uplatneného práva, avšak ani pri posudzovaní podaného dovolania z hľadiska jeho obsahu nemožno ustáliť, ktorú konkrétnu právnu otázku (resp. otázky) riešenú odvolacím súdom považovala za riešenú inak ako je riešená dovolacím súdom, doposiaľ neriešenú, alebo rozhodovanú rozdielne v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a), b) alebo c) CSP.

26. Pokiaľ by dovolací súd absenciu konkrétne vymedzenej právnej otázky (otázok) v dovolaní nezohľadnil, a napriek tomu by posudzoval dôvodnosť podaného dovolania, uskutočnil by procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum priečiaci sa cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP (1Cdo/23/2017, 2Cdo/117/2017, 3Cdo/6/2017, 4Cdo/95/2017, 7Cdo/140/2017 a 8Cdo/78/2017). Ak by bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (a prípadne ho zrušil), porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (II. ÚS 172/03).

27. So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalobkyne odmietol podľa § 447 písm. f) CSP ako dovolanie, ktoré nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi.

28. Dovolací súd nezistil splnenie podmienok pre odklad vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia v zmysle ustanovenia § 444 ods. 1 CSP, a preto v súlade s ustálenou súdnou praxou o tom nevydal samostatné rozhodnutie.

29. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

30. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.